Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 26ης Ιουλίου 2017 *

«Προδικαστική παραπομπή – Κανονισμός (ΕΕ) 604/2013 – Προσδιορισμός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας – Άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών προς αναζήτηση διεθνούς προστασίας – Οργάνωση από τις αρχές κράτους μέλους της διαβάσεως των συνόρων του με σκοπό τη διέλευση προς άλλο κράτος μέλος – Είσοδος επιτραπείσα κατά παρέκκλιση για ανθρωπιστικούς λόγους – Άρθρο 2, στοιχείο ιγ' – Έννοια της "θεωρήσεως" – Άρθρο 12 – Έκδοση θεωρήσεως – Άρθρο 13 – Παράνομη διάβαση εξωτερικών συνόρων»

Στην υπόθεση C-646/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία) με απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Δεκεμβρίου 2016, στο πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας που κίνησαν οι

Khadija Jafari,

Zainab Jafari

παρισταμένου του:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, A. Tizzano, Αντιπρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (εισηγητή), J. L. da Cruz Vilaça, M. Berger και A. Prechal, προέδρους τμήματος, A. Rosas, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund και S. Rodin, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston

γραμματέας: M. Aleksejev, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Μαρτίου 2017,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– οι K. Jafari και Z. Jafari, εκπροσωπούμενες από τον R. Frühwirth, Rechtsanwalt,

– η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Hesse,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

– η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την Τ. Παπαδοπούλου,

– η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον D. Colas, καθώς και από τις E. Armoët και E. de Moustier,

– η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τους L. Cordì και L. D'Ascia, avvocati dello Stato,

– η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. Tátrai και τον M. Z. Fehér,

– η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την C. Crane, επικουρούμενη από τον C. Banner, barrister,

– η Ελβετική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Bichet,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Κοντού-Durande, καθώς και από τους G. Wils και M. Žebre,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 8ης Ιουνίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 2, 12 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (ΕΕ 2013, L 180, σ. 31, στο εξής: κανονισμός Δουβλίνο ΙΙΙ), καθώς και του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ 2006, L 105, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 610/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 (ΕΕ 2013, L 182, σ. 1) (στο εξής: κώδικας συνόρων του Σένγκεν).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως των ενδίκων βοηθημάτων που άσκησαν οι Khadija Jafari και Zainab Jafari, Αφγανές υπήκοοι, κατά των αποφάσεων που έλαβε το Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (ομοσπονδιακή υπηρεσία μετανάστευσης και ασύλου, στο εξής: Υπηρεσία), με τις οποίες κρίθηκαν απαράδεκτες οι αιτήσεις τους διεθνούς προστασίας, διατάχθηκε η απομάκρυνσή τους και διαπιστώθηκε ότι η επαναπροώθησή τους στην Κροατία είναι νόμιμη.

Το νομικό πλαίσιο

Η σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν

3 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, της συμβάσεως εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή

κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, που υπεγράφη στο Σένγκεν στις 19 Ιουνίου 1990 (ΕΕ 2000, L 239, σ. 19), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 610/2013 (στο εξής: σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν), ορίζει τα ακόλουθα:

«Οι θεωρήσεις για παραμονή άνω των 90 ημερών είναι εθνικές θεωρήσεις που χορηγούνται από ένα από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τη νομοθεσία του ή το ενωσιακό δίκαιο. Αυτές οι θεωρήσεις χορηγούνται σύμφωνα με τον ενιαίο τύπο θεώρησης που καθορίζεται στον [κανονισμό (ΕΚ) 1683/95 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1995, για την καθιέρωση θεώρησης ενιαίου τύπου (ΕΕ 1995, L 164, σ. 1)], με σημείωση του γράμματος "D" στο πεδίο που διευκρινίζει τον τύπο θεώρησης. […]»

Η οδηγία 2001/55/ΕΚ

4 Το άρθρο 18 της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (ΕΕ 2001, L 212, σ. 12), προβλέπει τα εξής:

«Εφαρμόζονται τα κριτήρια και οι μηχανισμοί καθορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης χορήγησης ασύλου. Ειδικότερα, το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλει άτομο που απολαύει προσωρινής προστασίας, βάσει της παρούσας οδηγίας, είναι το κράτος μέλος που αποδέχθηκε τη μεταφορά του ατόμου αυτού στο έδαφός του.»

Ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν

5 Ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ 2016, L 77, σ. 1). Ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν ήταν επομένως εφαρμοστέος κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης.

6 Οι αιτιολογικές σκέψεις 6, 27 και 28 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν είχαν ως εξής:

«(6) Ο έλεγχος των συνόρων δεν γίνεται μόνο προς το συμφέρον των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται αλλά προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τον έλεγχο στα εσωτερικά τους σύνορα. Ο έλεγχος θα πρέπει να συμβάλλει στην καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και στην πρόληψη κάθε απειλής κατά της εσωτερικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας υγείας και των διεθνών σχέσεων των κρατών μελών.

[…]

(27) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει […] Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει, κατά συνέπεια, στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

(28) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες η Ιρλανδία δεν συμμετέχει […] Η Ιρλανδία δεν συμμετέχει, συνεπώς, στην έκδοση του εν λόγω κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.»

7 Το άρθρο 4 του κώδικα αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διέλευση των εξωτερικών συνόρων», όριζε τα ακόλουθα:

«1. Η διέλευση των εξωτερικών συνόρων επιτρέπεται μόνο στα συνοριακά σημεία διέλευσης και κατά τη διάρκεια καθορισμένων ωρών λειτουργίας. Οι ώρες λειτουργίας εμφαίνονται επακριβώς στα σημεία διέλευσης που δεν λειτουργούν επί εικοσιτετραώρου βάσεως.

[...]

3. Υπό την επιφύλαξη [...] των υποχρεώσεων που υπέχουν όσον αφορά τη διεθνή προστασία, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κυρώσεις, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, σε περίπτωση παράνομης διέλευσης των εξωτερικών συνόρων εκτός των συνοριακών σημείων διέλευσης και των καθορισμένων ωρών λειτουργίας. [...]»

8 Υπό τον τίτλο «Προϋποθέσεις εισόδου για τους υπηκόους τρίτων χωρών», το άρθρο 5 του εν λόγω κώδικα προέβλεπε τα εξής:

«1. Για σκοπούμενη παραμονή στην επικράτεια των κρατών μελών που δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις 90 ημέρες εντός οιασδήποτε περιόδου 180 ημερών, που περιλαμβάνει τον συνυπολογισμό της τελευταίας περιόδου 180 ημερών πριν από κάθε ημέρα παραμονής, οι προϋποθέσεις εισόδου για τους υπηκόους τρίτων χωρών είναι οι εξής:

α) να διαθέτουν έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο ή έγγραφο που δίνει το δικαίωμα στον κάτοχο για διέλευση των συνόρων [...]

[...]

β) να διαθέτουν έγκυρη θεώρηση, εφόσον απαιτείται [...] εκτός εάν διαθέτουν έγκυρο τίτλο διαμονής·

γ) να αιτιολογούν το σκοπό και τις συνθήκες της προβλεπόμενης παραμονής, να διαθέτουν δε επαρκή μέσα διαβίωσης, τόσο για την προβλεπόμενη περίοδο παραμονής όσο και για την επιστροφή στη χώρα προέλευσης ή τη διέλευση προς τρίτη χώρα στην οποία η είσοδός τους είναι εξασφαλισμένη, ή μπορούν να εξασφαλίσουν νομίμως τα μέσα αυτά·

δ) δεν είναι καταχωρισμένοι στο [Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS)] ως ανεπιθύμητοι·

ε) δεν θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, την εσωτερική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία ή τις διεθνείς σχέσεις ενός εκ των κρατών μελών, ιδίως δε δεν είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων των κρατών μελών για τους ίδιους λόγους.

[...]

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1,

α) Στους υπηκόους τρίτης χώρας οι οποίοι δεν πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισόδου της παραγράφου 1 αλλά διαθέτουν τίτλο διαμονής ή θεώρηση επιστροφής που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος, ή έχουν και τα δύο αυτά έγγραφα, επιτρέπεται η είσοδος στις επικράτειες των άλλων κρατών μελών, για σκοπούς διέλευσης προκειμένου να μπορέσουν να φθάσουν στην επικράτεια του κράτους μέλους το οποίο χορήγησε τον τίτλο διαμονής ή τη θεώρηση επιστροφής, εκτός εάν οι υπήκοοι αυτοί έχουν καταχωριστεί στον εθνικό πίνακα ανεπιθύμητων του κράτους μέλους τα εξωτερικά σύνορα του οποίου επιδιώκουν να διέλθουν και η καταχώριση συνοδεύεται από οδηγίες για άρνηση εισόδου ή διέλευσης·

β) Στους υπηκόους τρίτης χώρας οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, εκτός από το στοιχείο β), και παρουσιάζονται στα σύνορα μπορεί να επιτραπεί η είσοδος στις επικράτειες των κρατών μελών, εάν εκδοθεί θεώρηση στα σύνορα […]

[…]

γ) Στους υπηκόους τρίτης χώρας οι οποίοι δεν πληρούν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 μπορεί να επιτραπεί από κράτος μέλος η είσοδος στο έδαφός του για λόγους ανθρωπιστικούς ή εθνικού συμφέροντος ή λόγω διεθνών υποχρεώσεων. Εφόσον ο εν λόγω υπήκοος τρίτης χώρας είναι καταχωρισμένος ως ανεπιθύμητος σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο δ), το κράτος μέλος που επιτρέπει την είσοδο του προσώπου αυτού στο έδαφός του ενημερώνει σχετικά τα λοιπά κράτη μέλη.»

9 Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του ίδιου κώδικα διευκρίνιζε ότι τα ταξιδιωτικά έγγραφα των υπηκόων τρίτων χωρών σφραγίζονται συστηματικά κατά την είσοδο και την έξοδο.

10 Το άρθρο 12, παράγραφος 1, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν διευκρίνιζε τα ακόλουθα:

«[…] Πρόσωπο που διήλθε παρανόμως τα σύνορα και δεν έχει δικαίωμα παραμονής στην επικράτεια του οικείου κράτους μέλους συλλαμβάνεται και υπόκειται στις διαδικασίες που ερείδονται στην οδηγία 2008/115/ΕΚ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98)].»

Η οδηγία 2008/115

11 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 (στο εξής: οδηγία περί επιστροφής) ορίζει τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία στους υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι:

α) υπόκεινται σε απαγόρευση εισόδου, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κώδικα Συνόρων του Σένγκεν, ή συλλαμβάνονται ή παρακολουθούνται από τις αρμόδιες αρχές σε σχέση με παράνομη χερσαία, θαλάσσια ή εναέρια διέλευση των εξωτερικών συνόρων κράτους μέλους και στους οποίους δεν έχει, εν συνεχεία, χορηγηθεί άδεια ή δικαίωμα να παραμείνουν στο εν λόγω κράτος μέλος·

[…]».

12 Το άρθρο 3 της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Ορισμοί», έχει ως εξής:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[…]

2) "παράνομη παραμονή": παρουσία στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόου τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή δεν πληροί πλέον, τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 του Κώδικα Συνόρων του Σένγκεν ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος·

[…]».

Ο κανονισμός (ΕΚ) 810/2009

13 Οι αιτιολογικές σκέψεις 36 και 37 του κανονισμού (ΕΚ) 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ 2009, L 243, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 610/2013 (στο εξής: κώδικας θεωρήσεων), αναφέρουν τα ακόλουθα:

«(36) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στο οποίο δεν συμμετέχει το Ηνωμένο Βασίλειο […] Επομένως, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

(37) Ο παρών κανονισμός αποτελεί ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στο οποίο η Ιρλανδία δεν συμμετέχει […] Επομένως, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.»

14 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κώδικα θεωρήσεων ορίζει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις έκδοσης θεωρήσεων για διέλευση από ή με πρόθεση παραμονής στην επικράτεια των κρατών μελών, που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ανά εξάμηνη περίοδο.»

15 Το άρθρο 25, παράγραφος 1, του κώδικα αυτού προβλέπει τα ακόλουθα:

«Θεώρηση περιορισμένης εδαφικής ισχύος χορηγείται κατ' εξαίρεση στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν το κράτος μέλος θεωρεί ότι επιβάλλεται για ανθρωπιστικούς λόγους, για λόγους εθνικού συμφέροντος ή για λόγους διεθνών υποχρεώσεων:
   i) να παρεκκλίνει από την αρχή ότι πρέπει να πληρούνται οι όροι εισόδου που θεσπίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), δ) και ε) του κώδικα συνόρων Σένγκεν,

[…]».

16 Τα άρθρα 27 έως 29 του κώδικα θεωρήσεων ορίζουν τους κανόνες σχετικά με τη συμπλήρωση της αυτοκόλλητης θεωρήσεως, την ακύρωση συμπληρωμένης αυτοκόλλητης θεωρήσεως και την τοποθέτηση αυτοκόλλητης θεωρήσεως.

17 Το άρθρο 35 του κώδικα αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Θεωρήσεις που ζητούνται στα εξωτερικά σύνορα», ορίζει στην παράγραφο 4 τα ακόλουθα:

«Όταν δεν πληρούνται οι όροι που θεσπίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχεία α), γ), δ) και ε) του κώδικα συνόρων Σένγκεν, οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση θεωρήσεων στα σύνορα μπορούν να χορηγήσουν θεώρηση περιορισμένης εδαφικής ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού, μόνο για την επικράτεια του κράτους μέλους που χορηγεί τη θεώρηση.»

Ο κανονισμός Δουβλίνο ΙΙΙ

18 Οι αιτιολογικές σκέψεις 25 και 41 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ αναφέρουν τα εξής:

«(25) Η προοδευτική υλοποίηση ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα στο εσωτερικό του οποίου κατοχυρώνεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και η θέσπιση κοινοτικών πολιτικών όσον αφορά

τους όρους εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των κοινών προσπαθειών για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, καθιστά αναγκαία την ισορροπία των κριτηρίων αρμοδιότητας με πνεύμα αλληλεγγύης.

[…]

(41) Σύμφωνα με το άρθρο 3 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν γνωστοποιήσει ότι επιθυμούν να συμμετέχουν στην έκδοση και την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.»

19 Το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού ορίζει τα ακόλουθα:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τα κριτήρια και τους μηχανισμούς προσδιορισμού του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας η οποία υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα (εφεξής: υπεύθυνο κράτος μέλος).»

20 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

[…]

ιγ) “θεώρηση”: η άδεια ή η απόφαση κράτους μέλους που απαιτείται με σκοπό τη διέλευση ή την είσοδο για προβλεπόμενη διαμονή στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή σε περισσότερα κράτη μέλη. Το είδος της θεώρησης προσδιορίζεται σύμφωνα με τους ακόλουθους ορισμούς:

– “θεώρηση για διαμονή μακράς διαρκείας”: άδεια ή απόφαση που εκδίδεται από ένα κράτος μέλος σύμφωνα με το εθνικό ή ενωσιακό δίκαιο και απαιτείται με σκοπό την είσοδο για προβλεπόμενη διαμονή, διαρκείας άνω των τριών μηνών, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος·

– “θεώρηση για διαμονή σύντομης διαρκείας”: άδεια ή απόφαση κράτους μέλους με σκοπό τη διέλευση μέσω του εδάφους ενός ή περισσοτέρων ή όλων των κρατών μελών ή την εκ προθέσεως διαμονή στο εν λόγω έδαφος, διάρκειας τριών μηνών το πολύ εντός οιασδήποτε εξάμηνης περιόδου η οποία ξεκινά από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου στο έδαφος των κρατών μελών·

– “θεώρηση διέλευσης από αερολιμένα”: θεώρηση έγκυρη για διέλευση μέσω των ζωνών διεθνούς διέλευσης ενός ή περισσοτέρων αερολιμένων των κρατών μελών·

[…]».

21 Το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, του ίδιου κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη εξετάζουν κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα στο έδαφος οποιουδήποτε από αυτά, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων ή των ζωνών διέλευσης. Η αίτηση εξετάζεται από ένα μόνο κράτος μέλος, το οποίο είναι το οριζόμενο ως υπεύθυνο σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ.

2. Εάν δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί το υπεύθυνο κράτος μέλος βάσει των κριτηρίων που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης είναι το πρώτο κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας.

Όταν είναι αδύνατη η μεταφορά αιτούντος στο κράτος μέλος που έχει προσδιορισθεί πρωτίστως ως υπεύθυνο, εξαιτίας βάσιμων λόγων που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν συστημικές ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου και στις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων στο εν λόγω κράτος μέλος, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το προσδιορίζον κράτος μέλος εξακολουθεί να εξετάζει τα κριτήρια του κεφαλαίου ΙΙΙ, ώστε να διαπιστώσει αν άλλο κράτος μέλος μπορεί να προσδιοριστεί ως υπεύθυνο.

[…]»

22 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ ορίζει τα ακόλουθα:

«Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπευθύνου κράτους μέλους εφαρμόζονται με τη σειρά με την οποία παρατίθενται στο παρόν κεφάλαιο.»

23 Το άρθρο 12 του κανονισμού αυτού, που φέρει τον τίτλο «Έκδοση τίτλων διαμονής ή θεωρήσεων», διευκρινίζει, στις παραγράφους 2 έως 5, τα ακόλουθα:

«2. Εάν ο αιτών είναι κάτοχος έγκυρης θεώρησης, το κράτος μέλος που την εξέδωσε είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας, εκτός εάν η θεώρηση εκδόθηκε εξ ονόματος άλλου κράτους μέλους βάσει συμφωνίας εκπροσώπησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 του [κώδικα θεωρήσεων]. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.

3. Εάν ο αιτών είναι κάτοχος περισσοτέρων του ενός εν ισχύι τίτλων διαμονής ή θεωρήσεων που έχουν εκδοθεί από διάφορα κράτη μέλη, υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας λογίζεται το κράτος μέλος το οποίο κατά σειρά:

[…]

β) εξέδωσε τη θεώρηση με την απώτερη ημερομηνία λήξεως όταν οι διάφορες θεωρήσεις είναι του αυτού τύπου·

γ) σε περίπτωση θεωρήσεων διαφορετικού είδους, το κράτος μέλος το οποίο εξέδωσε τη θεώρηση με τη μεγαλύτερη διάρκεια ισχύος ή, σε περίπτωση ίσης διάρκειας ισχύος, το κράτος μέλος που εξέδωσε τη θεώρηση με την απώτερη ημερομηνία λήξεως ισχύος.

4. Εάν ο αιτών είναι μόνον κάτοχος […] μιας ή περισσοτέρων θεωρήσεων που έχουν λήξει ήδη από διάστημα μικρότερο των έξι μηνών βάσει των οποίων μπορούσε να εισέλθει στο έδαφος κράτους μέλους, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 2 και 3 για όσο χρονικό διάστημα ο αιτών δεν έχει εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών.

Όταν ο αιτών είναι κάτοχος […] μιας ή περισσοτέρων θεωρήσεων που έχουν λήξει ήδη από διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών βάσει των οποίων μπορούσε να εισέλθει στο έδαφος κράτους μέλους, και εφόσον δεν έχει εγκαταλείψει το έδαφος των κρατών μελών, υπεύθυνο είναι το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση διεθνούς προστασίας.

5. Το γεγονός ότι ο τίτλος διαμονής ή η θεώρηση εκδόθηκαν βάσει πλαστής ή ψευδούς ταυτότητας ή με παρουσίαση πλαστών, παραποιημένων ή άκυρων εγγράφων, δεν κωλύει την ανάθεση της ευθύνης στο κράτος μέλος που τα εξέδωσε. Εντούτοις, το κράτος μέλος που εξέδωσε τον τίτλο διαμονής ή τη θεώρηση δεν είναι υπεύθυνο, εάν μπορεί να αποδείξει ότι η απάτη διαπράχθηκε μεταγενέστερα της έκδοσης του εγγράφου ή της θεώρησης.»

24 Υπό τον τίτλο «Είσοδος και/ή διαμονή», το άρθρο 13 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ ορίζει, στην παράγραφο 1, τα ακόλουθα:

«Όταν διαπιστώνεται, βάσει αποδεικτικών στοιχείων ή των έμμεσων αποδείξεων, όπως περιγράφεται στους δύο καταλόγους που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 603/2013 [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του "Eurodac" για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού 604/2013 και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπόλ για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (ΕΕ 2013, L 180, σ. 1)], ότι ο αιτών διέβη παρανόμως, οδικώς, διά θαλάσσης ή δι' αέρος, τα σύνορα κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα, αυτό το κράτος μέλος στο οποίο εισήλθε παρανόμως είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας. Η ευθύνη αυτή παύει να υφίσταται δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η παράνομη διάβαση των συνόρων.»

25 Το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ προβλέπει τα ακόλουθα:

«Εάν ένας υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις εισέρχεται στο έδαφος κράτους μέλους στο οποίο δεν υφίσταται η ανάγκη θεώρησης, αυτό το κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας.»

26 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3, παράγραφος 1, κάθε κράτος μέλος δύναται να αποφασίζει να εξετάζει αίτηση διεθνούς προστασίας που έχει κατατεθεί από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, ακόμη και αν δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση δυνάμει των κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Το κράτος μέλος που αποφασίζει να εξετάσει αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο καθίσταται το υπεύθυνο κράτος μέλος και αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτήν την ευθύνη. […]

[…]»

27 Το άρθρο 33 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ εγκαθιδρύει έναν μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης, προετοιμασίας και διαχείρισης κρίσεων που αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες η εφαρμογή του κανονισμού αυτού μπορεί να υπονομευθεί λόγω τεκμηριωμένου κινδύνου ιδιαίτερης πίεσης στο σύστημα ασύλου ενός κράτους μέλους και/ή λόγω προβλημάτων στη λειτουργία του συστήματος ασύλου ενός κράτους μέλους.

28 Το άρθρο 34 του κανονισμού αυτού προβλέπει μηχανισμούς για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

29 Οι K. και Z. Jafari εγκατέλειψαν το Αφγανιστάν με τα τέκνα τους τον Δεκέμβριο του 2015 και, εν συνεχεία, ταξίδεψαν μέσω Ιράν, Τουρκίας, Ελλάδας, πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και Σερβίας. Διέβησαν τα σύνορα μεταξύ του τελευταίου κράτους και της Κροατίας το 2016. Οι κροατικές αρχές οργάνωσαν τη μεταφορά τους με λεωφορείο έως τα σλοβενικά σύνορα.

30 Οι K. και Z. Jafari και τα τέκνα τους εισήλθαν στη συνέχεια στη Σλοβενία. Στις 15 Φεβρουαρίου 2016, οι σλοβενικές αρχές τούς παρέδωσαν έγγραφα της αστυνομίας τα οποία ανέφεραν ως προορισμούς ταξιδιού για τη μια εξ αυτών τη Γερμανία και για την άλλη την Αυστρία. Την ίδια ημέρα, αφού εισήλθαν στην Αυστρία, οι K. και Z. Jafari υπέβαλαν, για τις ίδιες και για τα τέκνα τους, αιτήσεις διεθνούς προστασίας στο εν λόγω κράτος μέλος.

31 Η Υπηρεσία απηύθυνε στις σλοβενικές αρχές αίτηση παροχής πληροφοριών, βάσει του άρθρου 34 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, μνημονεύοντας τα έγγραφα της αστυνομίας που είχαν παραδοθεί στις K. και Z. Jafari. Οι σλοβενικές αρχές απάντησαν στην αίτηση αυτή ότι οι συγκεκριμένες υπήκοοι τρίτης χώρας δεν είχαν καταχωριστεί στη Σλοβενία ώστε να εφαρμοστεί ο κανονισμός αυτός και ότι είχαν διασχίσει τη Σλοβενία προερχόμενες από την Κροατία.

32 Στις 16 Απριλίου 2016, η Υπηρεσία ζήτησε από τις κροατικές αρχές να αναλάβουν τις K. και Z. Jafari και τα τέκνα τους βάσει του άρθρου 21 του εν λόγω κανονισμού. Οι κροατικές αρχές δεν απάντησαν στο αίτημα αυτό. Με έγγραφο της 18ης Ιουνίου 2016, η Υπηρεσία επισήμανε στις αρχές αυτές ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 22, παράγραφος 7, του ίδιου κανονισμού, την ευθύνη για την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας που είχαν υποβάλει οι K. και Z. Jafari και τα τέκνα τους έφερε πλέον η Δημοκρατία της Κροατίας.

33 Στις 5 Σεπτεμβρίου 2016, η Υπηρεσία έκρινε απαράδεκτες τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που είχαν υποβάλει οι K. και Z. Jafari, διέταξε την απομάκρυνσή τους καθώς και των τέκνων τους και διαπίστωσε ότι η επαναπροώθησή τους στην Κροατία ήταν νόμιμη. Οι αποφάσεις αυτές στηρίζονταν στο γεγονός ότι οι συγκεκριμένες υπήκοοι τρίτης χώρας είχαν εισέλθει παρανόμως στην Ελλάδα και στην Κροατία και στο γεγονός ότι η μεταφορά τους στην Ελλάδα αποκλειόταν εξαιτίας συστημικών αδυναμιών που παρουσίαζε η διαδικασία χορηγήσεως ασύλου στο κράτος μέλος αυτό.

34 Οι K. και Z. Jafari προσέβαλαν τις ως άνω αποφάσεις ενώπιον του Bundesverwaltungsgericht (Ομοσπονδιακού Διοικητικού Δικαστηρίου, Αυστρία). Στις 10 Οκτωβρίου 2016, το εν λόγω δικαστήριο απέρριψε τα ένδικα βοηθήματά τους επισημαίνοντας, ιδίως, ότι ελλείψει θεωρήσεως η είσοδός τους στην Κροατία έπρεπε να κριθεί παράνομη λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων που ορίζει ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν και ότι δεν μπορούσε να αντληθεί κανένα επιχείρημα από την εισδοχή των συγκεκριμένων προσώπων στην Κροατία κατά παράβαση των προϋποθέσεων αυτών.

35 Οι K. και Z. Jafari άσκησαν αναιρέσεις κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι είχαν γίνει δεκτές στην Κροατία, στη Σλοβενία και στην Αυστρία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κώδικα αυτού.

36 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει το άρθρο 2, στοιχείο ιγ', το άρθρο 12 και το άρθρο 13 του κανονισμού [Δουβλίνο ΙΙΙ] να ερμηνεύονται λαμβανομένων υπόψη και άλλων πράξεων που έχουν σχέση με τον κανονισμό Δουβλίνο ΙΙΙ ή πρέπει η σημασία των διατάξεων αυτών να εκτιμάται κατά τρόπο ανεξάρτητο;

2) Σε περίπτωση που οι διατάξεις του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ πρέπει να ερμηνεύονται ανεξάρτητα από άλλες πράξεις:

α) Πρέπει στις περιπτώσεις της κύριας δίκης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από το γεγονός ότι τοποθετούνται χρονικά σε μια περίοδο κατά την οποία οι εθνικές αρχές των πλέον εμπλεκόμενων κρατών καλούνταν να διαχειρισθούν εξαιρετικά υψηλό αριθμό ανθρώπων που ζητούσαν να διέλθουν μέσω του εδάφους τους, να εξομοιωθεί με "θεώρηση" κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιγ', και του άρθρου 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ η είσοδος στο

έδαφος κράτους μέλους η οποία έλαβε χώρα εν τοις πράγμασι υπό την ανοχή του και είχε ως μοναδικό σκοπό τη διέλευση από αυτό το κράτος μέλος και την υποβολή αιτήσεως διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 2.α):

β) Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ισχύς της "θεωρήσεως" έπαυσε μετά την αναχώρηση από το οικείο κράτος μέλος, δεδομένου ότι η εν τοις πράγμασι ανοχή της εισόδου αφορούσε μόνον τον σκοπό της διελεύσεως;

γ) Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η "θεώρηση" διατηρεί την ισχύ της έως ότου πραγματοποιηθεί η αναχώρηση από το οικείο κράτος μέλος, δεδομένου ότι η εν τοις πράγμασι ανοχή της εισόδου αφορούσε μόνον τον σκοπό της διελεύσεως, ή η ισχύς της "θεωρήσεως" παύει, ανεξαρτήτως της αναχωρήσεως που δεν πραγματοποιήθηκε, όταν ο αιτών εγκαταλείψει οριστικά την επιδίωξή του να μεταβεί σε άλλο κράτος μέλος;

δ) Πρέπει να θεωρηθεί ότι το γεγονός ότι αιτών εγκατέλειψε την επιδίωξή του να μεταβεί στο κράτος μέλος που αρχικώς επιθυμούσε συνιστά διάπραξη απάτης μεταγενέστερης της θεωρήσεως κατά την έννοια του άρθρου 12, παράγραφος 5, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, με αποτέλεσμα το κράτος μέλος που εξέδωσε τη "θεώρηση" να μην είναι υπεύθυνο;

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 2.α):

ε) Έχει η φράση "διέβη παρανόμως, οδικώς, διά θαλάσσης ή δι' αέρος, τα σύνορα κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα" στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, την έννοια ότι υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις που χαρακτηρίζουν τις περιπτώσεις της κύριας δίκης δεν υφίσταται παράνομη διάβαση των εξωτερικών συνόρων;

3) Σε περίπτωση που οι διατάξεις του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ πρέπει να ερμηνεύονται λαμβανομένων υπόψη και άλλων πράξεων:

α) Προκειμένου να κριθεί αν υφίσταται "παράνομη διάβαση" των συνόρων κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, πρέπει ειδικότερα να εξετάζεται αν πληρούνται οι προϋποθέσεις εισόδου κατά τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν –ιδίως με βάση το κρίσιμο για τις περιπτώσεις της κύριας δίκης, λόγω του χρόνου της εισόδου, άρθρο 5 [αυτού];

Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 3.α):

β) Ποιες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνονται κυρίως υπόψη προκειμένου να κριθεί αν υφίσταται "παράνομη διάβαση" των συνόρων κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 3.α):

γ) Πρέπει στις περιπτώσεις της κύριας δίκης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από το γεγονός ότι τοποθετούνται χρονικά σε μια περίοδο κατά την οποία οι εθνικές αρχές των πλέον εμπλεκόμενων κρατών καλούνταν να διαχειρισθούν εξαιρετικά υψηλό αριθμό ανθρώπων που ζητούσαν να διέλθουν μέσω του εδάφους τους, να γίνει δεκτό ότι έχει επιτραπεί η είσοδος κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, όταν η είσοδος στο έδαφος του κράτους μέλους λαμβάνει χώρα εν τοις πράγμασι υπό την ανοχή του χωρίς εξέταση των περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περιπτώσεως και με μοναδικό σκοπό τη διέλευση από αυτό το κράτος μέλος και την υποβολή αιτήσεως διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στα ερωτήματα 3.α) και 3.γ):

δ) Σε περίπτωση που έχει επιτραπεί η είσοδος στο έδαφος κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, πρέπει να γίνει δεκτό ότι υφίσταται άδεια εξομοιούμενη με θεώρηση κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κώδικα συνόρων του Σένγκεν και, επομένως, με "θεώρηση" κατά το άρθρο 2,

στοιχείο ιγ′, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, με αποτέλεσμα να πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και το άρθρο 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στα ερωτήματα 3.α), 3.γ) και 3.δ):

ε) Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ισχύς της "θεωρήσεως" έπαυσε μετά την αναχώρηση από το οικείο κράτος μέλος, δεδομένου ότι η εν τοις πράγμασι ανοχή της εισόδου αφορούσε μόνον τον σκοπό της διελεύσεως;

στ) Πρέπει να γίνει δεκτό ότι η "θεώρηση" διατηρεί την ισχύ της έως ότου πραγματοποιηθεί η αναχώρηση από το οικείο κράτος μέλος, δεδομένου ότι η εν τοις πράγμασι ανοχή της εισόδου αφορούσε μόνον τον σκοπό της διελεύσεως, ή η ισχύς της "θεωρήσεως" παύει, ανεξαρτήτως της αναχωρήσεως που δεν πραγματοποιήθηκε, όταν ο αιτών εγκαταλείψει οριστικά την επιδίωξή του να μεταβεί σε άλλο κράτος μέλος;

ζ) Πρέπει να θεωρηθεί ότι το γεγονός ότι αιτών εγκατέλειψε την επιδίωξή του να μεταβεί στο κράτος μέλος που αρχικώς επιθυμούσε συνιστά διάπραξη απάτης μεταγενέστερης της θεωρήσεως κατά την έννοια του άρθρου 12, παράγραφος 5, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, με αποτέλεσμα το κράτος μέλος που εξέδωσε τη "θεώρηση" να μην είναι υπεύθυνο;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στα ερωτήματα 3.α) και 3.γ), αλλά αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 3.δ):

η) Έχει η φράση "διέβη παρανόμως, οδικώς, διά θαλάσσης ή δι' αέρος, τα σύνορα κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα" στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, την έννοια ότι, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις που χαρακτηρίζουν τις περιπτώσεις της κύριας δίκης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διέλευση των συνόρων, εφόσον χαρακτηρίζεται ως είσοδος στο έδαφος κράτους μέλους η οποία επιτρέπεται δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, δεν λογίζεται ως παράνομη διάβαση των εξωτερικών συνόρων;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

37 Με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε να εκδικαστεί η υπόθεση κατά την ταχεία διαδικασία του άρθρου 105 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

38 Με διάταξη της 15ης Φεβρουαρίου 2017, Jafari (C-646/16, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:138), ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου έκανε δεκτό το αίτημα αυτό.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

39 Πρέπει προκαταρκτικώς να παρατηρηθεί ότι, στο μέτρο που το άρθρο 2, στοιχείο ιγ′, και τα άρθρα 12 και 13 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ αφορούν πτυχές των πολιτικών σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα και τη μετανάστευση, που διέπονται από χωριστές πράξεις της Ένωσης, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο πρώτο ερώτημα θα πρέπει να εκτιμηθεί μεμονωμένα η σημασία των πράξεων αυτών, αφενός, για την ερμηνεία του άρθρου 2, στοιχείο ιγ′, και του άρθρου 12 του κανονισμού αυτού και, αφετέρου, για την ερμηνεία του άρθρου 13 του εν λόγω κανονισμού.

Επί του πρώτου ερωτήματος, του δευτέρου ερωτήματος, υπό α′, και επί του τρίτου ερωτήματος, υπό δ′

40 Με το πρώτο ερώτημα, με το δεύτερο ερώτημα, υπό α′, και με το τρίτο ερώτημα, υπό δ′, τα οποία πρέπει να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον το άρθρο 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιγ′, του κανονισμού αυτού και, ενδεχομένως, με τις διατάξεις του κώδικα θεωρήσεων, έχει την έννοια ότι το γεγονός ότι οι

αρχές ενός πρώτου κράτους μέλους, οι οποίες αντιμετώπισαν την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ζητούσαν να διέλθουν από το κράτος μέλος αυτό προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, ανέχθηκαν την είσοδο στην επικράτεια τέτοιων υπηκόων, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν απαιτούνται στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, πρέπει να εκληφθεί ως «θεώρηση» κατά την έννοια αυτού του άρθρου 12.

41 Όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 3, παράγραφος 1, και από το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, υπεύθυνο κράτος μέλος για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας είναι, κατ' αρχήν, εκείνο που προσδιορίζεται βάσει των κριτηρίων του κεφαλαίου ΙΙΙ του κανονισμού αυτού (βλ., συναφώς, απόφαση της 7ης Ιουνίου 2016, Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, σκέψη 42).

42 Το άρθρο 12 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ, προβλέπει ότι, οσάκις ο αιτών διεθνή προστασία είναι κάτοχος έγκυρης θεωρήσεως ή θεωρήσεως που έχει λήξει, το κράτος μέλος που εξέδωσε την εν λόγω θεώρηση είναι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

43 Το άρθρο 2, στοιχείο ιγ', του ίδιου κανονισμού δίνει έναν γενικό ορισμό του όρου «θεώρηση» και διευκρινίζει ότι το είδος της θεωρήσεως προσδιορίζεται σύμφωνα με ειδικότερους ορισμούς που αφορούν, αντιστοίχως, τη θεώρηση για διαμονή μακράς διάρκειας, τη θεώρηση για διαμονή σύντομης διάρκειας και τη θεώρηση διελεύσεως από αερολιμένα.

44 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι ο όρος «θεώρηση», κατά την έννοια του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, καλύπτει όχι μόνον τις θεωρήσεις για διαμονή σύντομης διάρκειας και διελεύσεως από αερολιμένα, οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις εκδόσεως των οποίων εναρμονίζονται με τον κώδικα θεωρήσεων, αλλά επίσης τις θεωρήσεις για διαμονή μακράς διάρκειας που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κώδικα αυτού και μπορούν, δεδομένου ότι επί του παρόντος ο νομοθέτης της Ένωσης δεν έχει λάβει γενικά μέτρα με βάση το άρθρο 79, παράγραφος 2, στοιχείο α', ΣΛΕΕ, να χορηγούνται κατ' εφαρμογήν των εθνικών νομοθεσιών (βλ., συναφώς, απόφαση της 7ης Μαρτίου 2017, X και X, C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, σκέψεις 41 και 44).

45 Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως υπογραμμίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 36 και 37 του κώδικα θεωρήσεων και στην αιτιολογική σκέψη 41 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία δεν δεσμεύονται από τον κώδικα αυτόν, δεσμεύονται αντιθέτως από τον εν λόγω κανονισμό. Επομένως, θεωρήσεις για διαμονή σύντομης διάρκειας ή διελεύσεως τις οποίες εκδίδουν τα κράτη μέλη αυτά χωρίς να ακολουθούν τους κανόνες που ορίζει ο προμνησθείς κώδικας πρέπει, εντούτοις, να εκλαμβάνονται ως «θεωρήσεις» κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιγ', και του άρθρου 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.

46 Πρέπει, εξάλλου, να επισημανθεί ότι ο νομοθέτης της Ένωσης όρισε τον όρο «θεώρηση» στο άρθρο 2, στοιχείο ιγ', του προμνησθέντος κανονισμού, χωρίς να μνημονεύσει τον κώδικα θεωρήσεων ή άλλες πράξεις της Ένωσης που διέπουν ειδικώς τον τομέα των θεωρήσεων, ενώ αναφέρθηκε ευθέως, σε διάφορες πράξεις της Ένωσης, στους ορισμούς που δίνονται στο άρθρο 2, στοιχεία α', β', δ', ε' ή στ', του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.

47 Υπ' αυτές τις συνθήκες, καίτοι οι πράξεις που εκδίδει η Ένωση στον τομέα των θεωρήσεων συνιστούν συνεκτιμητέο πλαίσιο για την ερμηνεία του άρθρου 2, στοιχείο ιγ', και του άρθρου 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, εντούτοις, η κατά τον κανονισμό αυτό έννοια της «θεωρήσεως» δεν είναι δυνατόν να συνάγεται απευθείας από τις πράξεις αυτές και πρέπει να γίνεται αντιληπτή βάσει του ειδικού ορισμού που περιέχεται στο άρθρο 2, στοιχείο ιγ', του εν λόγω κανονισμού, καθώς και της γενικής οικονομίας του τελευταίου.

48 Διαπιστώνεται, συναφώς, ότι στον ορισμό αυτό διευκρινίζεται ότι θεώρηση είναι η «άδεια ή η απόφαση κράτους μέλους» η οποία «απαιτείται με σκοπό τη διέλευση ή την είσοδο» στην επικράτεια του κράτους μέλους αυτού ή στην επικράτεια περισσότερων κρατών μελών. Από το ίδιο το γράμμα που χρησιμοποιεί ο νομοθέτης της Ένωσης προκύπτει επομένως, αφενός, ότι η έννοια της θεωρήσεως παραπέμπει σε πράξη που εκδίδεται επισήμως από εθνική διοίκηση και όχι σε απλή ανοχή και, αφετέρου, ότι η θεώρηση δεν συγχέεται με την εισδοχή στην επικράτεια κράτους μέλους, δεδομένου ότι η θεώρηση απαιτείται ακριβώς προκειμένου να επιτραπεί η εισδοχή αυτή.

49 Η ανωτέρω διαπίστωση επιρρωννύεται από τη διάκριση στην οποία προβαίνει το άρθρο 2, στοιχείο ιγ', του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών θεωρήσεων. Συγκεκριμένα, οι κατηγορίες αυτές, οι οποίες προσδιορίζονται κατά κανόνα χάρη στις ενδείξεις που τοποθετούνται στις αυτοκόλλητες θεωρήσεις, διακρίνονται μεταξύ τους καθόσον οι θεωρήσεις που εμπίπτουν στις κατηγορίες αυτές είναι αναγκαίες προκειμένου να επιτραπεί η είσοδος στην επικράτεια με σκοπό τα διαφορετικά είδη διαμονής ή διελεύσεως.

50 Το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται το άρθρο 12 του κανονισμού αυτού επιβεβαιώνει την ανάλυση αυτή. Τουτέστιν, η έκδοση θεωρήσεως, την οποία αφορά το άρθρο αυτό μαζί με την έκδοση τίτλου διαμονής, διακρίνεται από την είσοδο και τη διαμονή αυτές καθαυτές, που αποτελούν αντικείμενο του άρθρου 13 του εν λόγω κανονισμού. Επιπλέον, το κριτήριο που ορίζει το άρθρο 14 του ίδιου κανονισμού, δηλαδή η είσοδος χωρίς υποχρέωση θεωρήσεως, καταδεικνύει το γεγονός ότι ο ίδιος νομοθέτης της Ένωσης προέβη σε διάκριση μεταξύ εισόδου και θεωρήσεως.

51 Η διάκριση αυτή συνάδει άλλωστε προς τη γενικότερη δομή της νομοθεσίας της Ένωσης στους συγκεκριμένους τομείς. Πράγματι, ενώ οι κανόνες που διέπουν την εισδοχή στην επικράτεια των κρατών μελών προβλέπονταν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, από τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, οι προϋποθέσεις εκδόσεως των θεωρήσεων καθορίζονται σε χωριστές πράξεις, όπως, όσον αφορά τις θεωρήσεις για διαμονή σύντομης διάρκειας, στον κώδικα θεωρήσεων.

52 Σημειωτέον, επιπροσθέτως, ότι, στο καθοριζόμενο από τη νομοθεσία αυτή πλαίσιο, τα συμμετέχοντα σ' αυτό κράτη μέλη υποχρεούνται να εκδίδουν θεωρήσεις υπό τη μορφή θεωρήσεως ενιαίου τύπου, που συγκεκριμενοποιείται μέσω αυτοκόλλητης ετικέτας, όσον αφορά τόσο τις θεωρήσεις για διαμονή σύντομης διάρκειας, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 27 έως 29 του κώδικα θεωρήσεων, όσο και τις θεωρήσεις για διαμονή μακράς διάρκειας, βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 1, της συμβάσεως εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν. Η έκδοση θεωρήσεως κατά την έννοια της προμνησθείσας νομοθεσίας γίνεται επομένως με διαφορετικό τρόπο από ό,τι η έκδοση άδειας εισόδου, η οποία πραγματοποιείται, σύμφωνα το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, με σφραγίδα που τίθεται επί του ταξιδιωτικού εγγράφου.

53 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω στοιχείων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η εισδοχή στην επικράτεια κράτους μέλους, την οποία ενδεχομένως απλώς ανέχονται οι αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους, δεν συνιστά «θεώρηση» κατά την έννοια του άρθρου 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιγ', του κανονισμού αυτού.

54 Η περίσταση ότι η εισδοχή στην επικράτεια του συγκεκριμένου κράτους μέλους λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο μιας καταστάσεως η οποία χαρακτηρίζεται από την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν να τους παρασχεθεί διεθνής προστασία δεν είναι ικανή να μεταβάλει την ως άνω διαπίστωση.

55 Πράγματι, αφενός, κανένα στοιχείο του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ δεν υποδηλώνει ότι ο όρος «θεώρηση» θα πρέπει να ερμηνεύεται διαφορετικά εξαιτίας μιας τέτοιας καταστάσεως.

56 Αφετέρου, διαπιστώνεται ότι, μολονότι ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε ότι οι πράξεις σχετικά με την εισδοχή στην επικράτεια και την έκδοση θεωρήσεων μπορούν να στηρίζονται σε ανθρωπιστικούς λόγους, διατήρησε, στο πλαίσιο αυτό, σαφή διάκριση μεταξύ των δύο αυτών ειδών πράξεων.

57 Τουτέστιν, διέκρινε ρητώς μεταξύ της προβλεπόμενης στο άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, δυνατότητας να επιτραπεί η είσοδος στην επικράτεια για ανθρωπιστικούς λόγους, και της προβλεπόμενης στο άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κώδικα θεωρήσεων δυνατότητας να εκδοθεί, για τους ίδιους λόγους, θεώρηση περιορισμένης εδαφικής ισχύος. Το άρθρο 35, παράγραφος 4, του κώδικα αυτού επιτρέπει μεν πράγματι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να εκδίδεται τέτοια θεώρηση στα σύνορα, όμως η είσοδος στην επικράτεια θα πρέπει τότε, σε ορισμένες περιπτώσεις, να επιτρέπεται βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο β′, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν και όχι βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κώδικα αυτού. Πλην όμως, εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι το άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο β′, του εν λόγω κώδικα δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής.

58 Από το σύνολο των προεκτεθεισών σκέψεων προκύπτει ότι στο πρώτο ερώτημα, στο δεύτερο ερώτημα, υπό α′, και στο τρίτο ερώτημα, υπό δ′, πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιγ′, του κανονισμού αυτού, έχει την έννοια ότι το γεγονός ότι οι αρχές ενός πρώτου κράτους μέλους, οι οποίες αντιμετωπίζουν την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ζητούν να διέλθουν από το κράτος μέλος αυτό προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, ανέχονται την είσοδο στην επικράτεια τέτοιων υπηκόων, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν απαιτούνται στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, δεν μπορεί να εκληφθεί ως «θεώρηση» κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 12.

Επί του πρώτου ερωτήματος, επί του δευτέρου ερωτήματος, υπό ε′, και επί του τρίτου ερωτήματος, υπό α′ έως γ′ και η′

59 Με το πρώτο ερώτημα, με το δεύτερο ερώτημα, υπό ε′, και με το τρίτο ερώτημα, υπό α′ έως γ′ και η′, τα οποία πρέπει να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, σε συνδυασμό, ενδεχομένως, με τις διατάξεις του κώδικα συνόρων του Σένγκεν και της οδηγίας περί επιστροφής, έχει την έννοια ότι υπήκοος τρίτης χώρας του οποίου η είσοδος έγινε ανεκτή από τις αρχές ενός πρώτου κράτους μέλους, που αντιμετώπισαν την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ζητούσαν να διέλθουν από το κράτος μέλος αυτό προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν απαιτούνται στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, πρέπει να θεωρείται ότι «διέβη παρανόμως» τα σύνορα του εν λόγω πρώτου κράτους μέλους κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

60 Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, το οποίο περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού αυτού που φέρει τον τίτλο «Κριτήρια για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους», προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι όταν ο αιτών διεθνή προστασία διέβη παρανόμως τα σύνορα κράτους μέλους προερχόμενος από τρίτη χώρα, το κράτος μέλος αυτό είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

61 Ο εν λόγω κανονισμός δεν ορίζει την έννοια της «παράνομης διαβάσεως» των συνόρων κράτους μέλους.

62 Τέτοιον ορισμό δεν περιελάμβαναν ούτε οι ισχύουσες κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύρια δίκης λοιπές πράξεις της Ένωσης σε σχέση με τους ελέγχους στα σύνορα ή τη μετανάστευση.

63 Όσον αφορά, ειδικότερα, τις πράξεις που μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο, πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, ότι στο άρθρο 3, σημείο 2, η οδηγία περί επιστροφής ορίζει, αποκλειστικά, την έννοια της «παράνομης παραμονής», η οποία δεν συγχέεται με εκείνη της «παράνομης εισόδου» (βλ., συναφώς, απόφαση της 7ης Ιουνίου 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, σκέψη 60).

64 Ομοίως, η έννοια της «παράνομης διαβάσεως» των συνόρων κράτους μέλους δεν είναι δυνατόν να εξομοιωθεί με εκείνη της «παράνομης παραμονής».

65 Εξάλλου, παρότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, της οδηγίας περί επιστροφής αναφέρεται στους υπηκόους τρίτων χωρών που συλλαμβάνονται ή παρακολουθούνται κατά την «παράνομη διάβαση» των εξωτερικών συνόρων κράτους μέλους, η διάταξη αυτή ουδόλως διευκρινίζει το ακριβές περιεχόμενο της έννοιας αυτής.

66 Δεύτερον, όπως παρατήρησε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 127 των προτάσεών της, ούτε ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν προσδιορίζει την έννοια της «παράνομης διαβάσεως» των συνόρων κράτους μέλους.

67 Ασφαλώς, στο άρθρο 4, παράγραφος 3, προβλέπει μεν πράγματι την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη επιτρεπόμενης διαβάσεως των εξωτερικών συνόρων εκτός των συνοριακών σημείων διελεύσεως και των καθορισμένων ωρών λειτουργίας, αναφέρεται, όμως, εν προκειμένω σε μια πολύ ειδική περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να καλύπτει όλες τις περιπτώσεις παρανόμων διαβάσεων των συνόρων.

68 Ομοίως, η δεύτερη περίοδος του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν προβλέπει μεν έναν κανόνα που εφαρμόζεται σε «[π]ρόσωπο που [διέβη] παρανόμως τα σύνορα», ουδόλως, όμως, διευκρινίζει την έννοια του όρου «παράνομη διάβαση» ούτε διευκρινίζει, ειδικότερα, κατά πόσον υφίσταται τέτοια διάβαση οσάκις παραβιάζονται οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 4 του κώδικα αυτού κανόνες σχετικά με τη διάβαση των εξωτερικών συνόρων, οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 5 του εν λόγω κώδικα κανόνες που καθορίζουν τις προϋποθέσεις εισόδου ή, ακόμη, οι κανόνες αναφορικά με τον έλεγχο στα εξωτερικά σύνορα, που αποτελούν αντικείμενο του κεφαλαίου ΙΙ του τίτλου ΙΙ του εν λόγω κώδικα.

69 Επιπλέον, ο όρος «παράνομη διάβαση» των συνόρων χρησιμοποιείται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ σε σχέση με το ειδικό αντικείμενο του κανονισμού αυτού, δηλαδή τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αιτήσεως διεθνούς προστασίας. Πλην όμως, το αντικείμενο αυτό ουδόλως συναρτάται με τη δεύτερη περίοδο του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, δεδομένου ότι η τελευταία αυτή διάταξη διευκρινίζει τη σχέση μεταξύ της επιτηρήσεως των συνόρων και της εφαρμογής των προβλεπομένων στην οδηγία περί επιστροφής διαδικασιών επιστροφής.

70 Επιπροσθέτως, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως διευκρινίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 27 και 28 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν και στην αιτιολογική σκέψη 41 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, ορισμένα από εκείνα τα κράτη μέλη που δεν δεσμεύονταν από τον κώδικα αυτόν δεσμεύονται αντιθέτως από τον ανωτέρω κανονισμό. Επομένως, η διάβαση των συνόρων των εν λόγω κρατών μελών πρέπει, κατά περίπτωση, να χαρακτηρίζεται ως «νόμιμη» ή ως «παράνομη» κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, ενώ η εισδοχή στην επικράτεια των εν λόγω κρατών μελών δεν διέπεται από τους κανόνες σχετικά με τη διάβαση των συνόρων και με την είσοδο τους οποίους θεσπίζει ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν.

71 Διαπιστώνεται, τέλος, ότι ο νομοθέτης της Ένωσης επέλεξε να μη μνημονεύσει, στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, την οδηγία περί επιστροφής ή τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, ενώ παρέπεμψε ρητώς στον κανονισμό 603/2013.

72 Υπό τις συνθήκες αυτές, καίτοι οι πράξεις που εκδίδει η Ένωση στους τομείς του ελέγχου των συνόρων και της μεταναστεύσεως συνιστούν συνεκτιμητέο πλαίσιο κατά την ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, εντούτοις, το περιεχόμενο του όρου «παράνομη διάβαση» των συνόρων κράτους μέλους, κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού, δεν είναι δυνατόν, καταρχήν, να συναχθεί ευθέως από τις πράξεις αυτές.

73 Κατά συνέπεια, ελλείψει ορισμού της έννοιας αυτής στον εν λόγω κανονισμό, η σημασία και το περιεχόμενό της πρέπει να καθορίζονται, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το σύνηθες νόημά τους, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου αυτή χρησιμοποιείται και των σκοπών που επιδιώκει η ρύθμιση στην οποία εντάσσεται (βλ., συναφώς, απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2014, Diakité, C-285/12, EU:C:2014:39, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

74 Δεδομένης της συνήθους σημασίας του όρου «παράνομη διάβαση» συνόρων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάβαση συνόρων που πραγματοποιείται χωρίς να τηρούνται οι προϋποθέσεις που επιβάλλει η εφαρμοστέα στο οικείο κράτος μέλος νομοθεσία πρέπει κατ' ανάγκην να θεωρείται «παράνομη» κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.

75 Επομένως, σε περίπτωση που τα σύνορα όπου πραγματοποιήθηκε η διάβαση είναι εκείνα κράτους μέλους που δεσμεύεται από τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, ο παράνομος χαρακτήρας της διαβάσεώς τους πρέπει να εκτιμάται λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, των κανόνων που θεσπίζει ο κώδικας αυτός.

76 Τούτο συντρέχει στην υπόθεση της κύριας δίκης, εφόσον, με εξαίρεση το άρθρο 1, πρώτη περίοδος, το άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο α', τον τίτλο ΙΙΙ του κώδικα συνόρων του Σένγκεν και τις διατάξεις του τίτλου ΙΙ του κώδικα αυτού και των παραρτημάτων του που παραπέμπουν στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν, οι διατάξεις του εν λόγω κώδικα εφαρμόζονται στη Δημοκρατία της Κροατίας, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Κροατίας και των προσαρμογών της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ 2012, L 112, σ. 21), σε συνδυασμό με το παράρτημα ΙΙ, σημείο 8, της πράξεως αυτής.

77 Ωστόσο, η διαπίστωση στη σκέψη 74 της παρούσας αποφάσεως δεν αρκεί ούτως ώστε να οριστεί πλήρως ο όρος «παράνομη διάβαση» κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.

78 Πρέπει, επομένως, να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι σχετικές με τη διάβαση των εξωτερικών συνόρων κανονιστικές ρυθμίσεις μπορούν να παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές τη δυνατότητα να παρεκκλίνουν, για ανθρωπιστικούς λόγους, από τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν επιβάλλονται στους υπηκόους τρίτων χωρών προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα της μελλοντικής τους διαμονής στα κράτη μέλη.

79 Τέτοιου είδους δυνατότητα προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, το οποίο παρέχει στα μετέχοντα στον κώδικα αυτόν κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιτρέπουν, κατά παρέκκλιση, στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν πληρούν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις εισόδου που επιβάλλονται καταρχήν σ' αυτούς την είσοδο στην επικράτειά τους για λόγους ανθρωπιστικούς ή εθνικού συμφέροντος ή λόγω διεθνών υποχρεώσεων.

80 Πρέπει πάντως να επισημανθεί, καταρχάς, ότι το άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κώδικα συνόρων του Σένγκεν διευκρινίζει, σε αντίθεση με το άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο β', του κώδικα αυτού, ότι η άδεια αυτή ισχύει μόνον για την επικράτεια του οικείου κράτους μέλους, και όχι για την επικράτεια «των κρατών μελών» στο σύνολό τους. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατόν να καταλήγει η πρώτη αυτή διάταξη στο να καθίσταται νόμιμη η διάβαση των συνόρων από υπήκοο τρίτης χώρας, ο

οποίος έγινε δεκτός από τις αρχές κράτους μέλους αποκλειστικά προκειμένου να επιτραπεί η διέλευσή του προς άλλο κράτος μέλος με σκοπό την εκεί υποβολή εκ μέρους του αιτήσεως διεθνούς προστασίας.

81 Περαιτέρω και εν πάση περιπτώσει, δεδομένης της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, στο δεύτερο ερώτημα, υπό α′, και στο τρίτο ερώτημα, υπό δ′, η χρήση δυνατότητας όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 5, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κώδικα συνόρων του Σένγκεν δεν είναι δυνατόν να εξομοιωθεί με έκδοση θεωρήσεως κατά την έννοια του άρθρου 12 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.

82 Ομοίως, εφόσον η χρήση αυτή δεν επηρεάζει την ενδεχόμενη υποχρέωση του υπηκόου τρίτης χώρας να είναι κάτοχος θεωρήσεως, τυχόν είσοδος που επιτρέπεται στο πλαίσιο αυτό δεν είναι δυνατόν να εκληφθεί ως είσοδος στην επικράτεια κράτους μέλους όπου το ενδιαφερόμενο πρόσωπο απαλλάσσεται από την υποχρέωση θεωρήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 14 του κανονισμού αυτού.

83 Ως εκ τούτου, τυχόν παραδοχή ότι η είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας η οποία επετράπη για ανθρωπιστικούς λόγους από κράτος μέλος κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων εισόδου που καταρχήν επιβάλλονται στους υπηκόους τρίτων χωρών δεν συνιστά παράνομη διάβαση των συνόρων του κράτους μέλους αυτού κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ θα συνεπαγόταν ότι το εν λόγω κράτος μέλος, οσάκις κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής, δεν είναι υπεύθυνο για την εξέταση της αιτήσεως διεθνούς προστασίας που υπέβαλε ο υπήκοος αυτός σε άλλο κράτος μέλος.

84 Πλην όμως, μια τέτοια διαπίστωση δεν συνάδει προς τη γενική οικονομία και τους σκοπούς του κανονισμού αυτού.

85 Η αιτιολογική σκέψη 25 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ κάνει, μεταξύ άλλων, αναφορά στον άμεσο σύνδεσμο μεταξύ των κριτηρίων ευθύνης που ορίζονται με πνεύμα αλληλεγγύης και των κοινών προσπαθειών για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων που πραγματοποιούνται, όπως υπενθυμίζει η αιτιολογική σκέψη 6 του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, όχι μόνον προς το συμφέρον των κρατών μελών στα εξωτερικά σύνορα των οποίων ασκείται ο έλεγχος, αλλά προς το συμφέρον επίσης όλων των κρατών μελών που έχουν καταργήσει τον έλεγχο στα εσωτερικά σύνορά τους.

86 Στο πλαίσιο αυτό, από τη διάρθρωση των άρθρων 12 και 14 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ προκύπτει ότι τα άρθρα αυτά καλύπτουν, καταρχήν, κάθε περίπτωση παράνομης εισόδου στην επικράτεια των κρατών μελών, εφόσον η νόμιμη είσοδος υπηκόου τρίτης χώρας στην επικράτεια αυτή προϋποθέτει κατά κανόνα είτε θεώρηση ή τίτλο παραμονής, είτε απαλλαγή από την υποχρέωση θεωρήσεως.

87 Η εφαρμογή των διαφόρων κριτηρίων που ορίζονται στα άρθρα αυτά, καθώς και στο άρθρο 13 του κανονισμού αυτού, πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να καθιστά δυνατή την ανάθεση στο κράτος μέλος όπου σημειώθηκε η πρώτη είσοδος ή παραμονή υπηκόου τρίτης χώρας στην επικράτεια των κρατών μελών της ευθύνης να εξετάσει την αίτηση διεθνούς προστασίας που ενδεχομένως υπέβαλε ο υπήκοος αυτός.

88 Σημειωτέον, στο πλαίσιο αυτό, ότι η αντίληψη αυτή διατυπώνεται ρητώς στην αιτιολογική έκθεση της προτάσεως της Επιτροπής, της 3ης Δεκεμβρίου 2008 [COM(2008) 820 τελικό], που κατέληξε στην έκδοση του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, ο οποίος επαναλαμβάνει, ως προς το σημείο αυτό, ό,τι είχε ήδη διατυπωθεί στην αιτιολογική έκθεση της προτάσεως της Επιτροπής [COM(2001) 447 τελικό] που κατέληξε στην έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ 2003, L 50, σ. 1). Στην τελευταία αυτή πρόταση διευκρινιζόταν επίσης ότι τα κριτήρια που καθιέρωνε ο κανονισμός αυτός, μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν η παράνομη διάβαση των συνόρων κράτους μέλους, στηρίζονταν, μεταξύ άλλων, στην αντίληψη ότι κάθε κράτος μέλος είναι

υπεύθυνο έναντι όλων των υπολοίπων για τη δράση του όσον αφορά την είσοδο και τη διαμονή υπηκόων τρίτων χωρών και οφείλει να επωμίζεται τις συνέπειες με πνεύμα αλληλεγγύης και καλόπιστης συνεργασίας.

89 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, τα κριτήρια που ορίζονται στα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ δεν είναι δυνατόν να ερμηνεύονται, χωρίς να διακυβεύεται η οικονομία του κανονισμού αυτού, κατά τρόπον ώστε να απαλλάσσεται από την ευθύνη του το κράτος μέλος εκείνο που αποφάσισε, για ανθρωπιστικούς λόγους, να επιτρέψει την είσοδο στην επικράτειά του υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος δεν διαθέτει θεώρηση και δεν έχει τύχει απαλλαγής από την υποχρέωση θεωρήσεως.

90 Εξάλλου, το γεγονός ότι, όπως εν προκειμένω, ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας εισήλθε στην επικράτεια των κρατών μελών υπό την επιτήρηση των αρμοδίων αρχών χωρίς ουδόλως να αποφύγει τον έλεγχο στα σύνορα δεν μπορεί να είναι καθοριστικό για την εφαρμογή του άρθρου 13, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού.

91 Πράγματι, τα κριτήρια για την ευθύνη που ορίζονται στα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ έχουν ως αντικείμενο όχι την επιβολή κυρώσεων λόγω παράνομης συμπεριφοράς του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας, αλλά τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους, λαμβανομένου υπόψη του ρόλου που διαδραμάτισε το κράτος μέλος αυτό στην παρουσία του εν λόγω υπηκόου στην επικράτεια των κρατών μελών.

92 Επομένως, υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έγινε δεκτός στην επικράτεια ενός πρώτου κράτους μέλους, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν απαιτούνται στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, ενόψει διελεύσεως προς άλλο κράτος μέλος όπου σκόπευε να υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας, πρέπει να θεωρείται ότι «διέβη παρανόμως» τα σύνορα του πρώτου κράτους μέλους κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ, είτε η διάβαση αυτή έγινε ανεκτή ή επετράπη κατά παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων είτε επετράπη για ανθρωπιστικούς λόγους και κατά παρέκκλιση από τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν επιβάλλονται στους υπηκόους τρίτων χωρών.

93 Η περίσταση ότι η διάβαση των συνόρων πραγματοποιήθηκε σε μια κατάσταση η οποία χαρακτηρίστηκε από την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούσαν να τους χορηγηθεί διεθνής προστασία δεν είναι ικανή να επηρεάσει την ερμηνεία ή την εφαρμογή του άρθρου 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ.

94 Πράγματι, πρέπει να επισημανθεί, πρώτον, ότι ο νομοθέτης της Ένωσης έλαβε υπόψη τον κίνδυνο να δημιουργηθεί μια τέτοια κατάσταση και, κατά συνέπεια, έθεσε στη διάθεση των κρατών μελών μέσα για την κατάλληλη αντιμετώπισή της, χωρίς ωστόσο να προβλέψει την εφαρμογή, στην περίπτωση αυτή, ειδικού καθεστώτος για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου κράτους μέλους.

95 Το άρθρο 33 του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ εγκαθιδρύει έναν μηχανισμό έγκαιρης προειδοποιήσεως, προετοιμασίας και διαχειρίσεως κρίσεων με στόχο την ανάληψη προληπτικών ενεργειών, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να υπονομευθεί η εφαρμογή του κανονισμού αυτού εξαιτίας σοβαρού κινδύνου ιδιαίτερης πίεσης στο σύστημα ασύλου ενός κράτους μέλους.

96 Παράλληλα, το άρθρο 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει την εφαρμογή της διαδικασίας που ο ίδιος καθορίζει σε κάθε αίτηση διεθνούς προστασίας η οποία υποβάλλεται από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα στην επικράτεια οιουδήποτε κράτους μέλους, χωρίς να αποκλείει τις αιτήσεις που ενδέχεται να υποβληθούν σε μια κατάσταση χαρακτηριζόμενη από την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν να τους χορηγηθεί διεθνής προστασία.

97 Δεύτερον, αυτού του είδους οι καταστάσεις διέπονται ειδικώς από την οδηγία 2001/55, το άρθρο 18 της οποίας ορίζει ότι, σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων, έχουν εφαρμογή τα κριτήρια και οι μηχανισμοί καθορισμού του υπεύθυνου κράτους μέλους.

98 Τρίτον, το άρθρο 78, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ παρέχει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατόπιν προτάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να λαμβάνει προσωρινά μέτρα υπέρ ενός ή περισσότερων των κρατών μελών που τελούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της αιφνίδιας εισροής υπηκόων τρίτων χωρών.

99 Το Συμβούλιο εξέδωσε, έτσι, βάσει του άρθρου 78, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, τις αποφάσεις (ΕΕ) 2015/1523, της 14ης Σεπτεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας (ΕΕ 2015, L 239, σ. 146), και (ΕΕ) 2015/1601, της 22ας Σεπτεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προσωρινών μέτρων στον τομέα της διεθνούς προστασίας υπέρ της Ιταλίας και της Ελλάδας (ΕΕ 2015, L 248, σ. 80).

100 Τέταρτον, ανεξαρτήτως της λήψεως τέτοιων μέτρων, η ανάληψη σε κράτος μέλος ενός εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν να τους χορηγηθεί διεθνής προστασία μπορεί επίσης να διευκολυνθεί από την εκ μέρους άλλων κρατών μελών άσκηση, μονομερώς ή συντονισμένα με το ενεχόμενο κράτος μέλος, σε πνεύμα αλληλεγγύης που, σύμφωνα με το άρθρο 80 ΣΛΕΕ, διαπνέει τον κανονισμό Δουβλίνο ΙΙΙ, της προβλεπόμενης στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού δυνατότητας να αποφασίσουν να εξετάσουν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας που τους υποβλήθηκαν, ακόμα και αν δεν είναι αρμόδια να προβούν στην εξέταση αυτή βάσει των κριτηρίων που ορίζει ο κανονισμός αυτός.

101 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού και του άρθρου 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η μεταφορά αιτούντος διεθνή προστασία προς το υπεύθυνο κράτος μέλος δεν πρέπει να πραγματοποιείται οσάκις η εν λόγω μεταφορά εγκυμονεί πραγματικό κίνδυνο να υποστεί ο ενδιαφερόμενος απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, κατά την έννοια του προμνησθέντος άρθρου 4 (βλ., συναφώς, απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, C. K. κ.λπ., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, σκέψη 65). Δεν θα μπορούσε επομένως να πραγματοποιηθεί μεταφορά εάν ελλόχευε τέτοιος κίνδυνος στο υπεύθυνο κράτος μέλος, λόγω της αφίξεως εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν να τους χορηγηθεί διεθνής προστασία.

102 Από το σύνολο των προεκτεθεισών σκέψεων προκύπτει ότι στο πρώτο ερώτημα, στο δεύτερο ερώτημα, υπό ε′, και στο τρίτο ερώτημα, υπό α′ έως γ′ και η′, πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού Δουβλίνο ΙΙΙ έχει την έννοια ότι υπήκοος τρίτης χώρας του οποίου η είσοδος έγινε ανεκτή από τις αρχές ενός πρώτου κράτους μέλους, που αντιμετώπισαν την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ζητούσαν να διέλθουν από το κράτος μέλος αυτό προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν απαιτούνται στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, πρέπει να θεωρείται ότι «διέβη παρανόμως» τα σύνορα του εν λόγω πρώτου κράτους μέλους κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

Επί του δευτέρου ερωτήματος, υπό β′ έως δ′, καθώς και επί του τρίτου ερωτήματος, υπό ε′ έως ζ′

103 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στα λοιπά ερωτήματα, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, υπό β′ έως δ′, όπως και στο τρίτο ερώτημα, υπό ε′ έως ζ′.

Επί των δικαστικών εξόδων

104 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

1) **Το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ιγ', του κανονισμού αυτού, έχει την έννοια ότι το γεγονός ότι οι αρχές ενός πρώτου κράτους μέλους, οι οποίες αντιμετωπίζουν την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ζητούν να διέλθουν από το κράτος μέλος αυτό προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, ανέχονται την είσοδο στην επικράτεια τέτοιων υπηκόων, οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν απαιτούνται στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, δεν μπορεί να εκληφθεί ως «θεώρηση» κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 12.**

2) **Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 604/2013 έχει την έννοια ότι υπήκοος τρίτης χώρας του οποίου η είσοδος έγινε ανεκτή από τις αρχές ενός πρώτου κράτους μέλους, που αντιμετώπισαν την άφιξη εξαιρετικά μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι ζητούσαν να διέλθουν από το κράτος μέλος αυτό προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς να πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου που καταρχήν απαιτούνται στο πρώτο αυτό κράτος μέλος, πρέπει να θεωρείται ότι «διέβη παρανόμως» τα σύνορα του εν λόγω πρώτου κράτους μέλους κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.**

(υπογραφές)